

Verkeersdeelname bij slechtziendheid

Inleiding

Op de afdeling oogheelkunde van het UMCG worden geen rijbewijskeuringen verricht. Wij richten ons zoveel mogelijk op de derdelijns, complexe oogheelkundige zorg en hebben daar onze handen vol aan. Voor een rijbewijskeuring kunt u terecht in een van de perifere ziekenhuizen in de regio. Wel kunnen wij u adviseren over verkeersdeelname (en soms doen we dat ook ongevraagd).

Voor verkeersdeelname bestaan er alleen wettelijke eisen voor het gewone rijbewijs (categorie B), het motorrijbewijs (A) en het groot rijbewijs (C, D). Ook voor het vaarbewijs worden eisen gesteld aan het zien.

Meestal gaat het om het gewone rijbewijs (categorie B). Kort samengevat zijn daarvoor nodig, kijkend met beide ogen tegelijk, een gezichtsscherpte van tenminste 0.5, een gezichtsveld van tenminste 120 graden horizontaal en 40 graden verticaal, en geen (hinderlijk) dubbelzien.

Blijvende slechtziendheid

Hier gaat het om mensen die door een oogziekte blijvend niet meer voldoen aan de eisen van het rijbewijs.

Vaak betreft dit patiënten met maculadegeneratie of glaucoom.

Bij maculadegeneratie is het meestal de gezichtsscherpte die te laag is. Bij glaucoom is het meestal het gezichtsveld dat te beperkt is geworden. Soms is dat ook het geval na een beroerte.

Als de afwijking niet te groot is (kijkend met beide ogen tegelijk, een gezichtsscherpte van tenminste 0.4 en een gezichtsveld van tenminste 90 graden), dan kunt u bij het CBR (<https://www.cbr.nl/zien-rijtest.pp>) een rijproef doen en misschien weer voor het rijbewijs in aanmerking komen.

Het CBR doet dit alleen in geval van een positief advies van een oogarts (het is bijvoorbeeld van belang om te weten of er in een korte tijd een verslechtering is te verwachten).

Onder bepaalde voorwaarden kan met een stabiele, nog lagere gezichtsscherpte (tot 0.16) auto worden gereden.

Visio kan u hierbij behulpzaam zijn

(<https://www.auto-mobiliteit.org/snel-verkeer>).

In de overige gevallen is men echter aangewezen op alternatieven (zie verderop).

Verlies van een oog

Voor een gewoon rijbewijs is één, goed functionerend oog voldoende. Mensen met een lui oog, een blind oog of maar één oog mogen dus auto rijden.

Na het plotselinge verlies van een oog hanteert de wetgever een gewenperiode van drie maanden, waarna weer auto mag worden gereden (onder voorwaarde dat het andere oog voldoende ziet).

Plotselinge verminderde functie van één oog

Een veelvoorkomende situatie waar de wetgever geen uitspraken over doet is een plotselinge verminderde functie van één oog, zonder dat er sprake is van een volledige blindheid van dat oog.

Na een oogoperatie is er soms tijdelijk sprake van zo'n situatie.

In bepaalde situaties adviseren wij hier ook een gewenperiode van drie maanden, ook als het andere oog op zich voldoende ziet voor het rijbewijs.

Deze situaties zijn:

1. Een daling van de gezichtsscherpte met beide ogen samen kijkend (in situaties waar het aangedane oog oorspronkelijk het beste oog was, maar het andere oog op zich nog wel aan de eisen voldoet)
2. Een afname van het gezichtsveld (wanneer het buitenste deel van het gezichtsveld van het aangedane oog niet meer functioneert, dat wil zeggen het deel dat niet overlapt met het andere oog)
3. Het verlies van stereoscopie (3D zien)

4. Beeldvervorming in het aangedane oog, die stoort bij het kijken met twee ogen.

Dubbelzien

Autorijden met (hinderlijk) dubbelzien is niet toegestaan. Wanneer het dubbelzien niet verholpen kan worden met een operatie of prismabril, dan kan men autorijden met één oog afgedekt. Ook hiervoor geldt een gewenperiode van drie maanden.

Alternatieven

Soms is autorijden niet meer haalbaar. Afhankelijk van uw woonsituatie, algehele gezondheid en wensen zijn er dan verschillende mogelijkheden.

Tandemfiets, openbaar vervoer en taxi zijn mogelijk, maar beperken de zelfstandigheid.

Voor fiets, snorfiets, bromfiets, scootmobiel of brommobiel worden geen eisen aan het gezichtsvermogen gesteld maar het moet natuurlijk wel veilig zijn voor uzelf en andere weggebruikers.

Bij twijfel kunt u advies krijgen via Visio (<https://www.auto-mobiliteit.org/langzaam-verkeer/>) of Bartimeus.

Voor een snorfiets, bromfiets en brommobiel is een bromfietsrijbewijs (categorie AM) nodig.

Als u ooit een gewoon rijbewijs (categorie B) heeft gehad, dan is dat ook voldoende, zelfs al is dat rijbewijs verlopen.